

Remissyttrande över Kompletterande promemoria till betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Ert diarienummer Ju2020/03215

Förvaltningsrätten har alldeles nyligen yttrat sig över betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik. Det yttrandet vidhålls, särskilt vad avser konsekvenserna av förslaget. Med anledning av de i promemorian tillkommande förslagen vill förvaltningsrätten ånyo framhålla behovet av en översyn av utlänningslagstiftningen.

Förvaltningsrätten lämnar i övrigt följande synpunkter.

Uppehållstillstånd på grund av anknytning i vissa fall

Förvaltningsrätten hänvisar till sitt tidigare yttrande gällande begreppet ”varaktigt uppehållstillstånd”.

Vad avser tolkningen av ”om förhållandet framstår som seriöst och har etablerats redan i hemlandet” finns viss vägledning i promemorian. Skrivningen är bred och med tanke på de tillämpningsproblem som denna riskerar leda till finns det ett behov av mer vägledning och fler exempel. Då kan det också preciseras om det är sökandens och/eller referentens hemland som avses.

Undantag från försörjningskravet vid anhöriginvandring för kvotflyktingar

Förvaltningsrätten har inget att erinra mot förslaget.

Uppehållstillstånd på grund av humanitära skäl

Förslaget att barn får beviljas uppehållstillstånd på grund av särskilt ömmande omständigheter innebär att 5 kap. 6 § utlänningslagen har samma utformning som i dagsläget. Det finns tillgänglig praxis som ger vägledning, även inom internationell rätt. Förvaltningsrätten har inget att erinra mot förslaget i denna del. Avseende vuxna personer innebär förslaget dock en större ändring av hur humanitära skäl tidigare utformats och tillämpats som grund för uppehållstillstånd.

Begreppet ”särskild anknytning” används redan i andra bestämmelser i utlänningslagen. I promemorian hänvisas till 5 kap. 16 § utlänningslagen men begreppet synes inte vara avsett att användas på samma sätt. Det finns en risk för begreppsförvirring.

Förvaltningsrätten tolkar det som att ”särskilt ömmande omständigheter” ska bedömas olika beroende på om det är ett barn eller en vuxen som avses. Konsekvensen är att samma rekvisit i samma stycke får två olika betydelser. Promemorians förklaring till hur ”särskild anknytning” och ”särskilt ömmande omständigheter” ska förstås innebär att samma omständigheter kan ha bäring på båda rekvisiten.

Av föreslagen lagtext framgår att anknytning som uppstått under tiden för en utlännings asylansökan får beaktas. Anknytning kan dock också uppkomma under tiden för en ansökan om uppehållstillstånd på annan grund inifrån landet. Om en sådan anknytning inte får beaktas bör det förtydligas.

Hur den nya grunden särskilt ömmande omständigheter för vuxna ska tillämpas kommer till uttryck i promemorian och inte i lagtexten. Detta är i linje med den lagstiftningsteknik som tidigare använts gällande humanitära skäl. Bestämmelsen är dock nu avsedd att användas i många fler situationer och som en grund för förlängning när tidigare tillämpad bestämmelse för uppehållstillstånd inte längre är tillämplig. Såsom lagtexten är utformad kan bestämmelsen nu komma att omfatta betydligt fler fall än de som nämns i promemorian. Förslaget ger utrymme för en bred skälighetsbedömning i det enskilda fallet och är hämmande för en enhetlig och förutsebar rättstillämpning.

Slutligen noteras att uppehållstillstånd som beviljats enligt 5 kap. 16 § utlänningslagen behandlas i promemorian. Det saknas dock ett resonemang gällande förenligheten med familjeåterföreningsdirektivet.

Detta remissyttrande har beslutats av chefsrådmännen Åsa Holmgren, Håkan Löfgren och Martin Altenhammar. I handläggningen har även förvaltningsrättens kompetensgrupp för migration och förvaltningsrättsfiskalen Daniel Bålman (föredragande) deltagit.

 Åsa Holmgren

 Håkan Löfgren

 Martin Altenhammar

 Daniel Bålman